

La protesta ciutadana del 14-M

Milers de bates blanques contra la retallada sanitària

ESTALVI • Salut aspira a reduir la despesa en 950 milions d'euros aquest any **PLUJA DE PROTESTES** • La tisorada sanitària ha estat rebuda com un atac al cor de l'estat del benestar

Marta Ciércoles
BARCELONA

La presència de bates blanques al carrer, protagonitzant talls de trànsit i manifestacions a desenes de municipis del país ha estat la imatge més visible de la convulsió que viu la sanitat pública des de fa setmanes. Les retallades previstes pel govern al sistema sanitari van ser les primeres a sortir a la llum, quan, poc després d'assumir el càrrec, el conseller de Salut, Boi Ruiz, va anunciar la necessitat de reduir la despesa sanitària en 950 milions d'euros (al voltant del 10% dels 9.875 milions d'euros corresponents al pressupost de Salut del 2010) i va activar una bomba de rellotgeria que no va trigar a esclatar. El terreny ja havia estat prèviament

abonat pel conseller d'Economia, Andreu Mas-Colell, que al gener havia assenyalat el dèficit sanitari i la despesa en salut com a principals culpables de l'excés de dèficit de la Generalitat. Aquelles declaracions a Catalunya Ràdio van ser un avís de l'abast de la retallada sanitària que, poques setmanes després, el conseller Ruiz va traslladar als gerents de tots els centres sanitaris.

Mas-Colell i Ruiz van aconseguir que l'atenció de l'opinió pública es focalitzés en l'àmbit sanitari fins al punt que el mateix president, Artur Mas, va descartar de manera reiterada que el govern pensés en cap fórmula de copagament. Durant setmanes va semblar que les úniques retallades projectades per l'executiu fossin les sanitàries. Es va constituir el consell assessor de salut del govern –presidit pel presi-

dent del Col·legi de Metges de Barcelona, Miquel Vilardell–, però la tisorada sanitària havia de fer mal per força. D'una banda, pel volum de diners que implica –el pressupost sanitari representa un terç del pressupost total de la Generalitat–, però, principalment, perquè la sanitat pública –gràcies, en bona part, als professionals que hi treballen– ha estat durant anys la joia de la corona de tots els serveis públics, amb els millors índexs de satisfacció dels ciutadans. Tocar la sanitat era atacar el cor de l'estat del benestar.

Salut va passar la pilota als hospitals, que, a principis de març, van rebre l'encàrrec del conseller Boi Ruiz d'elaborar plans de xoc amb l'objectiu de reduir la seva despesa en un 10% de mitjana. El missatge de Salut als hospitals va anar acompanyat d'un altre anunci: a partir

1.297

euros va ser la despesa per càpita en Salut corresponent al 2010. L'any 2003, quan va començar el primer govern tripartit, era de 860 euros.

del 2011, el Catsalut (l'asseguradora sanitària pública) no només els contractaria un 3% menys d'activitat, sinó que els la pagaria amb tarifes un 2% més baixes.

El compte enrere per fer esclatar la bomba havia començat a avançar. Mentre el conseller de Salut assegurava que les mesures de contenció tindrien poca repercussió en els usuaris –a banda d'un cert augment de les llistes d'espera– i que no se suprimiria cap prestació, pocs creien en la quadratura del cercle. La idea de la conselleria era que els centres lliuressin a Salut els seus plans de contenció a mitjans d'abril. A partir d'aquí, el Catsalut faria l'encaix de peces, que consistiria, bàsicament, en una reordenació de serveis, és a dir, que determinades prestacions desapareixerien d'alguns centres.

Missió impossible

Però abans d'acomplir-se el termini previst, els gerents dels centres sanitaris van començar a alçar la veu: mantenir el nivell d'assistència amb un pressupost que retrocedia a les xifres del 2006 –quan hi havia mig milió de targetes sanitàries menys– era una missió impossible. La restricció pressupostària només era assumible, segons les patronals, si se suprimien serveis i s'ajustaven plantilles. Les dues associacions que agrupen els centres sanitaris concertats, el Consorci de Salut i Social (CSC) i la Unió Catalana d'Hospitals (UCH) –entitat que presidia Ruiz abans de ser conseller–, van alertar que molts hospitals només estaven en condicions d'assolir una reducció del 5% de la despesa, la meitat del que els exigia Salut.

La corda es començava a tensar, fins al punt que el col·lectiu de met-

Montse Torrent directora de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya (OCUC)

“Ens volen prendre uns drets adquirits”

ERROR • “Amb les retallades es toca precisament el que menys s'hauria de tocar perquè afecta els ciutadans amb menys poder adquisitiu” **DEMANDA** • “El govern hauria d'explicar millor el que fa” **ENGANYS** • “La situació és demagògica”

M. Sardà
BARCELONA

Com a directora de l'OCUC, Montse Torrent representa la veu dels consumidors i usuaris catalans en la manifestació del 14-M.

Per què l'OCUC va decidir adherir-se a la mobilització?

Perquè ja fa temps que veiem que amb les retallades que es fan o es preveuen fer, perquè moltes d'elles estan aparcaades fins després de les eleccions municipals, ens prenen uns

drets que fa molt temps que tenim guanyats, però també perquè tots som consumidors i usuaris i, com a tals, afectats.

Creu que es podrien prendre un altre tipus de mesures?

Totes les que s'han pres fins ara han estat dirigides al vessant social. Es toca precisament allò que menys s'hauria de tocar perquè afecta els ciutadans amb menys poder adquisitiu.

Per exemple?

Eliminen determinats impostos patrimonials i s'apliquen determinades rebaxes fiscals que

només afavoreixen els ciutadans amb les rendes més altes.

Què s'hauria de fer, doncs?

El govern hauria d'aplicar mesures fiscals i no pas rebaxes, que li permetés obtenir més ingressos. Però, sobretot, el que hauria de fer, com a mínim, és explicar millor el que fa. Si ho fes,estic segura que seriem capaços d'entendre-ho.

També pensa que sempre paguen els mateixos?

A hores d'ara fa una certa angúnia dir-ho, però és cert, sempre paguen els mateixos. Les reta-

Montse Torrent, directora de l'OCUC ■ JOSEP LOSADA

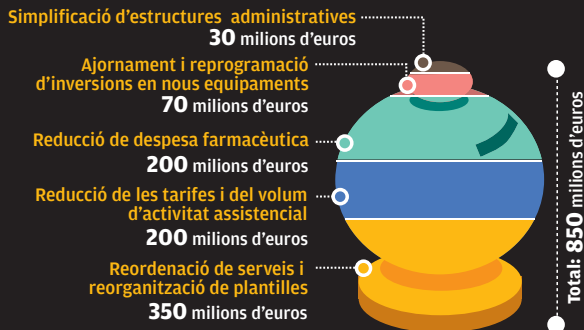
llades afecten les persones individualment, les que tenen un sou i no el poden amagar, i no pas les empreses. La situació és, fins i tot, demagògica. Mentre aquí s'apliquen retallades a persones humils, n'hi ha d'altres d'il·lustres que tenen els seus diners fora del país.

La manifestació serà determinant?

Si més no servirà perquè els governants vegin que els ciutadans no estem d'acord amb el que fan. Amb actuacions com aquesta hem anat canviant les coses al llarg de la història. ■

La protesta ciudadana del 14-M

Distribució de l'estalvi previst per Salut

Negociació d'ingressos addicionals: Salut reclama a l'Estat 150 milions d'euros procedents dels fons de cohesió (pacients d'altres comunitats ateses a Catalunya) i de noves prestacions decidides per l'Estat que no s'han acompanyat de partides pressupostàries, com l'avortament.
El pressupost de Salut del 2010 va ser de 9.800 milions d'euros, un terç del pressupost total de la Generalitat.

Delegats de la USOC fan sonar els seus xiulets davant del Palau de la Generalitat contra les retallades ■ QUIM PUIG

La USOC fa una protesta amb el lema 'Així no'

El sindicat reparteix les crítiques entre els governs de Mas i de ZP, per les pensions

Redacció
BARCELONA

La USOC no ha esperat a demà per mostrar el seu rebuig a les retallades, per discrepàncies amb la UGT i CCOO, i va celebrar ahir una concentració davant de la Generalitat en la qual va aplegar un miler de delegats. El motiu de la mobilització en solitari és que volien protestar també con-

tra les retallades de drets socials del govern espanyol, tant la reforma laboral com sobretot la de les pensions. Per això, a la pancarta hi apareixia, juntament amb el text Així no, al·lusions a Mas i també a Zapatero.

Els manifestants van xiular i i van cridar lemes contra els governs, i ho van poder fer als morros de la classe política catalana perquè van coincidir a la plaça quan van sortir de la Generalitat i de l'Ajuntament per fer el minut de silenci per la tragèdia de Llorca, al qual es van sumar els delegats de la USOC. ■

ges —representat pels col·legis professionals, sindicats i societats científiques— va irrompre en escena exigint al conseller que no s'apliqués cap retallada que posés en risc la qualitat de l'atenció als pacients.

Però finalment la situació va esclatar quan, des de les direccions dels hospitals, es van començar a anunciar i a dur a la pràctica mesures d'estalvi de forma unilateral: des del tancament de llits i sales d'operacions fins a la restricció de contractacions de personal suplent i de reforç i, en casos extrems, el plantejament d'expedients de regulació d'ocupació (ERO). La retallada sanitària ja tenia cara i ulls i els professionals no van trigar a sortir al carrer. Des del mes de març, l'onada de bates blanques s'ha estès per tot el país com una taca d'oli. A les protestes dels professionals s'hi han anat

sumant ciutadans i polítics de l'àmbit municipal. Alcaldes dels partits de l'oposició no han dubtat a fer campanya amb la bandera de la defensa de la sanitat pública.

L'avis de Vilardell

Enmig de l'ambient enrarrit i dels dubtes sobre el futur de la sanitat pública, una veu autoritzada va posar un punt i a part a la situació de caos. L'assessor del govern en matèria de sostenibilitat sanitària, el doctor Miquel Vilardell, va reclamar públicament al govern que fes marxa enrere i encetés un període de reflexió. L'avis de Vilardell va ser el revulsiu que, sumat a la imminència de les eleccions municipals i al temor que les candidatures de CiU estiguessin marcades per l'estigma de les retallades, va obligar el govern a fer un canvi d'estratègia.

El primer pas va ser fer desaparèixer Boi Ruiz de la primera línia de foc durant un temps. El segon, anunciar que el pla de mesures per reduir la despesa sanitària tindrà dues velocitats. Primer, s'aplicaran mesures immediates que han de permetre reduir la despesa en un 5% i que no afectaran directament l'assistència (s'hi inclouen la reducció de tarifes del 2%, la reducció de la despesa farmacèutica i canvis d'organització interna). La segona fase, que es planificarà després de les eleccions municipals, conté mesures més dràstiques que toquen de ple dos aspectes molt delicats: assistència i plantilles. Després del 22-M, Salut té sobre la taula la tasca de reordenar els serveis sanitaris (què es fa i què es deixa de fer a cada hospital). Usuaris i treballadors en rebran les conseqüències. ■

Joan Martínez president de la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya

“El govern espanyol no aporta el que li pertoca”

ALIANÇA • “Els partits catalans s'haurien de posar d'acord i reclamar els diners” **REBALLADES** • “Ens preocupa també l'augment d'impostos”

B. Badrinas
BARCELONA

La Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya és una de les entitats convocants de la manifestació de dissabte. Joan Martínez és el seu president des de fa gairebé sis anys.

¿Per què va decidir convocar aquesta manifestació?

Feia temps que amb representants polítics parlàvem de retallades que, finalment, mai es concretaven. Ara que ho han fet nosaltres volem expressar el nostre rebuig, però no és tant contra l'actual govern sinó contra el conjunt d'administracions i la manca d'alternatives davant la crisi.

¿No estan d'acord amb la manera com els polítics estan gestionant la crisi actual?

Els pressupostos de la Generalitat depenen, en definitiva, del govern central i aquest no aporta el que li pertoca. Tots els partits polítics catalans s'haurien de posar d'acord per reclamar aquests diners que ens corresponen i, després, ja veuríem com els distribuïm. El que està clar, però, és que les retallades ara per ara no es poden aplicar en partides com la sanitària, perquè afecta les persones més vulnerables i necessitades.

Joan Martínez, president de la Confederació de Veïns ■ Q. PUIG

A banda de la sanitat, ¿què altres serveis públics que veuran reduït el seu pressupost li preocupen?

Ens preocupa tot: sanitat, educació, serveis socials... Però no és el concepte només de retallades de prestacions públiques, sinó també l'augment dels impostos i les taxes de molts productes i serveis. Els ciutadans estem perdent molt poder adquisitiu en aquests quatre anys que dura ja la crisi. En canvi, altres activitats econòmiques que han originat el daltabaix no només no paguen més sinó que reben ajudes.

¿Creieu que la manifestació servirà per a alguna cosa?

Jo ara només espero que hi vagi molta gent i, un cop passada, nosaltres continuarem treballant per les bones pràctiques i pels bons projectes en la gestió de la cosa pública. ■